

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 10/2025
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Т. Милиновић, адвокат из ..., против туженог „Multikom Group“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Александра Ковачевић, адвокат из ..., ради исплате, вредност предмета спора 14.962.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж 2088/24 од 26.09.2024. године, у седници одржаној дана 27.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж 2088/24 од 26.09.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Привредног апелационог суда Пж 2088/24 од 26.09.2024. године, у ставу првом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Привредног суда у Београду П 313/2024 од 08.02.2024. године, којим је одбачена тужба као недозвољена. У ставу другом изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права. Тужени је дао одговор на ревизију у ком је оспорио ревизијске наводе. Трошкове ревизијског поступка је тражио и определио.

Испитујући побијано решење у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку, у вези са одредбом члана 420. истог закона („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијаног решења није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Наведеном одредбом је прописано да битна повреда одредаба парничног поступка увек постоји, ако је

одлучено о захтеву који не спада у судску надлежност (члан 16), односно ако је суд одбио да одлучује о захтеву за који је надлежан. Ревидент је указивао на то да је првостепени суд одбио да одлучује о захтеву за који је надлежан. Међутим, ови наводи су неосновани будући да првостепени суд није донео одлуку којом се оглашава ненадлежним, нити је поставио питање своје надлежности у погледу предметног захтева, већ је одбацио тужбу у поступку претходног испитивања, будући да је закључио да иста није дозвољена. Ревидент је у ревизији истакао да су учињене битне повреде поступка пред другостепеним судом из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, али није посебно указао у чему се састоје учињене повреде. Из ових разлога позивање на битну повреду одредаба парничног поступка, као ревизијски разлог из члана 407. Закона о парничном поступку је без утицаја у ревизијском поступку приликом испитивања побијане другостепене пресуде.

Тужилац је поднео тужбу са захтевом за исплату законске затезне камате на сваки досуђени дневни износ судских пенала у износу од 100.000,00 динара и то од дана доспећа сваког појединачног дневног износа судских пенала у наведеној висини, до исплате.

По претходном испитивању тужбе, првостепени суд је нашао да тужба са овако постављеним тужбеним захтевом није дозвољена и да су недостаци које тужба има неотклоњиви. Првостепени суд је одбацио тужбу из разлога што тужба са тужбеним захтевом за исплату законске затезне камате на неисплаћени главни дуг није дозвољена, имајући у виду да законска затезна камата представља споредно потраживање које прати судбину главног потраживања (главног дуга), те иста није самостално утужива све док главни дуг није плаћен.

Другостепени суд прихвата закључак првостепеног суда да је затезна камата у смислу члана 295. Закона о облигационим односима споредно потраживање, које прати судбину главног дуга, док главни дуг није плаћен, а да тек у ситуацији када је главни дуг плаћен у доцњи, тада се доспеле, а неисплаћене затезне камате на тај износ главног дуга могу обрачунати и утужити као самостално, утуживо потраживање према одредби члана 279. Закона о облигационим односима. Из наведених разлога другостепени суд одбија жалбу тужиоца, као неосновану и потврђује првостепено решење којим је одбачена тужба.

Ревидент не прихвата изнето становиште другостепеног суда и сматра да Закон о облигационим односима не искључује могућност судске заштите права на исплату камате у случају доцње дужника у испуњењу новчаног потраживања – када то потраживање није у целости наплаћено. Сматра да не постоји ниједан разлог да се тужба одбаци, као недозвољена, те да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Ревизија тужиоца није основана. Правилно је другостепени суд одлучио када је одбио жалбу тужиоца, као неосновану и потврдио првостепено решење којим је одбачена тужба.

У складу са Законом о облигационим односима „ЗОО” дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главног дуга, и законску затезну камату –

члан 277. став 1. Затезна камата представља вид санкције за закашњење у испуњењу новчане облигације и суштински представља обавезу дужника да плати накнаду повериоцу за коришћење новца повериоца након доспећа дуга. Иста тече све док постоји главна обавеза. Иако представља акцесорно право које прати главно потраживање, она се не гаси измирењем главнице дуга, односно не може да нестане, већ постаје самостално потраживање и може се посебно утужити као тзв. “углавничена камата” (осим у случају истицања застареле главне обавезе, када постаје природна облигација која не може да се наплати принудним путем). Да би затезна камата могла да буде самостално утужива, потребно је да је пре тога главница дуга за који се камата везује измирена у целости. Дакле, уколико главница дуга није измирена у целости, а поверилац исте поднесе тужбу ради наплате само затезне камате, таква тужба је недозвољена. Разлог за то је акцесорност затезне камате која, процесно гледано, прати судбину главног потраживања, те стога није дозвољено да затезна камата, као акцесорно право, буде самостално утужена. Тек у ситуацији када дужник измири главницу дуга, али не измири затезну камату обрачунату на главницу дуга, затезна камата прелази из акцесорног права у главно потраживање (јер се тачно зна почетак и крај њеног обрачуна), главничу се и може да буде самостално утужива. Стога, из наведених разлога, правилно је другостепени суд одбио жалбу тужиоца, те потврдио првостепено решење којим је одбачена тужба тужиоца, као недозвољена.

Имајући у виду да не постоје разлози због којих јер ревизија изјављена, нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. и члана 420. Закона о парничном поступку донео одлуку као у ставу првом изреке.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова у вези са поднетим одговором на ревизију као у ставу другом изреке ове одлуке, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице у смислу члана 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић